

Sürdürülebilir Tarım ve Biyoçeşitlilik

GRI 3-1, GRI 3-2, GRI 3-3, GRI 304-1, GRI 304-2

CİROSUNUN %77'Sİ TARIMA DAYALI BİR GIDA PERAKENDECİSİ OLARAK GIDANIN KESİNTİSİZ ÜRETİMİ ÖNCELİKLERİMİZ ARASINDA.

Operasyonlarımızın etki alanı kapsamındaki bölgelerde biyolojik zenginliğin korunmasına önem veriyor, faaliyetlerimizin tamamında doğal yaşamın sürdürülebilirliğine özen gösteriyoruz. İklim değişikliğinin artan etkilerine karşı ekosistem ve biyoçeşitliliğin zarar görmesini önlemenin ve doğal kaynakların sürdürülebilirliğini sağlamanın ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlayacağını bilerek bu bilinçle çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Ciromuzun %77'sinin tarıma dayalı ürünlerden oluşmaktadır. Gıda perakendecisi olarak gıdanın kesintisiz üretiminin sağlanması ve sürdürülebilir biyoçeşitliliğin korunması odak noktalarımız arasında yer almaktadır. Global gelişmeler çerçevesinde ülkemizdeki yerel tecrübeyi destekleyerek doğal alanları korumak, ormansızlaşmayla mücadele etmek ve biyoçeşitlilik ile ilgili riskleri azaltmak için çalışmalar yürütüyoruz.

Biyoçeşitlilik Politikamız kapsamında rejeneratif, organik ve iyi tarım uygulamalarını destekleyerek biyoçeşitlilik üzerinde dolaylı etkilerimizi azaltmak üzere üreticilerimizle beraber çalışıyoruz. 2026 yılına kadar 760 hektar arazinin organik tarım için dönüştürülmesine katkı sağlama hedefimiz doğrultusunda, 2022 yılında **491 hektarlık alanın üretimine denk gelen miktarda organik ürün tedarikinde** bulunarak hedefimizi %64,6 oranında gerçekleştirdik.

Sürdürülebilir tarım uygulamalarına verdiğimiz önem doğrultusunda, 'İyi Tarım Uygulamaları (İTU)' usul ve esaslarına uygun olarak üretilen, organik tarım ve rejeneratif tarımı destekleyen ürünlerin satın alım oranlarını arttırarak müşterilerimizin doğaya da değer katan ürünlerle buluşmasını sağlıyoruz. Gerçekleştirdiğimiz uygulamalarla tarımsal üretimin biyoçeşitlilik üzerindeki yükünü azaltmak üzere gereksiz kimyasal gübre ve pestisit kullanımını minimize ediyoruz. Ayrıca, tüm Migros operasyonlarında ormansızlaşmaya neden olan faaliyetlerden kaçınıyoruz.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi'nde (Convention on Biological Diversity) yer alan çevresel gereklilikleri yerine getirmeye gayret gösteriyoruz. Bu kapsamda, tüm yeni açılacak Migros mağazalarında gerekli yasal izin ve ruhsatlara başvuru yapıyoruz.

Arıların tarımsal ekosistemde ve biyoçeşitliliğin korunmasına sahip olduğu önem sebebiyle 20 Mayıs Dünya Arı Günü'nü özel etkinliklerle kutluyoruz. 2022 yılında Aile Kulüplerimiz, Halk Eğitim Merkezleri ve Tarım ve Orman İlçe Müdürlükleri iş birlikleriyle Milli Eğitim Bakanlığı sertifikalı "Arı Yetiştiriciliği" kursları düzenledik ve mezunlara arıcılığa başlangıç seti hediye ettik. Aynı zamanda çocuklara ve ailelere yönelik atölye çalışmaları gerçekleştirdik. O haftaya özel tüm bal ürünlerinde indirimlerle farkındalık çalışmaları yürüttük. Akıllı tarım teknolojileriyle birlikte tarımda verimliliğin artması ve tarımsal girdi kullanımının azaltılması, bununla birlikte

BİYOLOJİK ZENGİNLİĞİN KORUNMASI

TÜM MİGROS
OPERASYONLARINDA
ORMANSIZLAŞMAYA
NEDEN OLAN
FAALİYETLERDEN
KAÇINIYORUZ.

Sürdürülebilir Tarım ve Biyoçeşitlilik

çevreye daha duyarlı ve az zararlı tarımsal üretimin yapılmasını teşvik ediyoruz. Teknolojik gelişmelerin her alanda olduğu gibi tarımsal faaliyet yapan çiftçiler arasında da gündelik hayatı kolaylaştıracak şekilde yaygınlaşmasını amaçlıyoruz. Vodafone iş birliğinde başlattığımız **Dijital Tarım İstasyonları** projesi ile çiftçilerimizin üretim süreçlerinin dijital dönüşümünü destekliyoruz. Proje kapsamında kurulan 12 hava tahmin istasyonları aracılığıyla toprağın ve havanın nemini hesaplayarak üreticilerin su ve enerjiden tasarruf etmelerine olanak sağlarken hem ekonomik hem de çevresel fayda yaratabiliyoruz. Çiftçilerin finansal olarak güçlendirilmesi ve doğru planlama ile havza bazlı üretimin desteklenmesini odağımıza koyuyoruz. Ülkemizin tarım kapasitesini çiftçilerimizin desteği ile haritalandırarak doğru ürünü doğru zamanda en iyi fiyatla tüketicimize ulaştırmayı hedefliyoruz.

İyi Tarım Uygulamalarımız (İTU)

Kaliteli ve verimli bir tarımsal üretim için kriterleri Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenen; tarımın izlenebilir ve sürdürülebilir olması ve gıda güvenliğini ön plana alan İyi Tarım Uygulamaları (İTU) usul ve esaslarına uygun üretilen ürünlere raflarında yer veren ilk perakendeciyiz. İTU kapsamında üreticiler denetim, analiz ve izlenebilirlik gerekliliklerini yerine getirerek yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından ürün belgelendirmeleri almaktadırlar. Bu kapsamda kontrollü ve izlenebilir bir üretim programı ile süreçlerin insan sağlığı ve çevreye etkilerini analiz ederek ürün işleme ve dağıtımına kadar tüm aşamaların kayıt altına alınmaktadır.

İTU kapsamında kimyasal kullanımının kontrol altında tutularak toprak yapısının korunmasını öncelikli hedefler arasında tutulmaktadır. Bu doğrultuda yapılan toprak analizlerine uygun bir gübreleme programı hazırlanarak uygun zamanda ve miktardaki yeterli ve toprak yapısını uygun gübre kullanımları belirlenir. Bu sayede gereğinden fazla gübre kullanımının önüne geçilmektedir.

İTU-Bitkisel Üretim

Şirketimiz, 2010 yılından bu yana üretici ve çiftçileri İyi Tarım Uygulamaları'nı benimsemeleri konusunda teşvik etmekte ve 327 kritere sahip İTU sertifikalı meyve ve sebze ürünleri müşterilerimizle buluşturmaktadır.

2022 yılında 160 bin tonu aşkın İTU'lu meyve sebze tedariki gerçekleştirerek, 12 yılda toplam 1.290.632 ton sertifikalı alım gerçekleştirdik. 2022 yılında, 152 tedarikçimiz ve 626 alt üreticimizle İTU üretimini yaygınlaştırma çalışmalarımıza devam ettik. 107 çeşit meyve ve sebze grubuna ait İTU sertifikalı ürününü satışa sunduk. 2023 yılı için çiftçilere yönelik teşvikleri artırarak ve alım garantisi sağlayarak üretimin devamlılığını destekleyecek İTU'lu meyve sebze tedarik tonajımızı %15 arttırmayı hedefliyoruz.

İyi Tarım Uygulamaları sertifikalarının çevrimiçi izlenebilirliği, dağıtım merkezleri ile meyve sebze üretim tesislerinde kalite kontrol süreçlerinin hızlanması amacıyla 2022 yılında bir ilk olarak dijital tarım yazılımı olan **Tarımsal Üretim İzlenebilirlik Portalı** (TÜİP) geliştirilmiştir.

327 KRİTERDE KONTROLLÜ İTU'LU MEYVE SEBZE

12 YILDA 1.290.632 TON İTU SERTİFİKALI MEYVE SEBZE TEDARİK ETTİK.

Sürdürülebilir Tarım ve Biyoçeşitlilik

Ticaret Bakanlığı iş birliğinde Migros Kadın Akademisi aracılığıyla Çanakkale, Nevşehir, Isparta, Adana'da 355 kadın kooperatifi üyesine yüz yüze, 85 üyeye ise online olarak İyi Tarım Uygulamaları ve ürün güvenliği eğitimi gerçekleştirilmiştir. Migros Aile Kulübü ile İzmir'de 110 kişiye İTU eğitimi düzenlenmiştir. Ayrıca mağazalarımızda meyve sebze alanında çalışan 1.296 çalışanımıza İyi Tarım Uygulamaları esasları, 838 çalışanımıza da organik tarım ve İyi Tarım Uygulamaları farkı; dağıtım merkezleri, meyve sebze ve toptan depolarımızdaki 580 çalışanımıza da İyi Tarım Uygulamaları eğitimi verilmiştir.

İTU-Hayvansal Üretim

2013'ten bu yana İTU'lü tavuk, hindi ve yumurta ürünlerini müşterilerimizle buluşturuyoruz. Ürünlerimiz, Tarım ve Orman Bakanlığınca yetkilendirilmiş kontrol ve sertifikasyon kuruluşları tarafından gerçekleştirilen 317 sorgu kriterine göre üretiliyor ve analizleri yapılıyor. Ayrıca satışıımızdaki piliç eti ve hindilerin %100'ü İTU'lü veya organiktir.

2022 yılında müşterilerimize ulaştırdığımız, İTU sertifikasına sahip hayvansal gıda ürünlerimiz arasında tavuk, hindi, yumurta ve çiğ süt bulunmaktadır.

İTU- Su Ürünleri Yetiştiriciliği

Sürdürülebilir balıkçılık yöntemlerini desteklemek ve tüketicilere güvenilir ürün sağlamak için su ürünleri yetiştiriciliğinde de iyi tarım uygulamaları yapan üreticilerimizi destekliyoruz. 2022 yılında Şirketimiz bünyesinde **İyi Balık Projesi**'ni hayata geçirerek Türkiye`de yetiştiriciliği yapılan balıkların İyi Tarım Uygulamaları sertifika sürecine dahil edilmesine katkıda bulunduk.

2022 yılı sonu itibari ile iki tedarikçimizin tüm ürün işleme ve üretim tesisleri su ürünleri kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenmiş **193 adet kontrol ve uygunluk** kriterinden denetimini başarıyla tamamlayarak üç balık çeşidinde İyi Tarım Uygulamaları sertifikası almaya hak kazanmıştır. 2030 yıl sonuna kadar satışıımızdaki tüm çiftlik balıklarının İTU sertifikası olması hedeflenmektedir.

Rejeneratif Tarım Projemiz

Rejeneratif tarım toprağın organik içeriğini yeniden düzenleyen ve biyolojik çeşitliliğini eski haline getirerek iklim değişikliğini tersine çevirmeye katkıda bulunan bir tarımsal uygulamalar bütünüdür. Rejeneratif tarımın biyoçeşitlilik ve ekosistem üzerine yarattığı bu olumlu etkilerin bilinciyle rejeneratif tarım uygulamalarının yaygınlaştırılmak için çalışıyoruz. 2025 yılına kadar rejeneratif tarım projesiyle sürdürülebilir ürün gamımızı genişletmeyi hedefimiz doğrultusunda **Rainforest Alliance sertifikalı ilk özgün markalı ürün olan M Life çiğ fındığı müşterilerimizle buluşturduk.**

İYİ BALIK PROJESİ

İYİ BALIK PROJESİ'Nİ HAYATA GEÇİREREK TÜRKİYE`DE YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPILAN BALIKLARIN İYİ TARIM UYGULAMALARI SERTİFİKA SÜRECİNE DAHİL EDİLMESİNE KATKIDA BULUNDUK.

Sürdürülebilir Tarım ve Biyoçeşitlilik

Dünya çapında geçerli olan Rainforest Alliance sertifikası, ürünlerin tarımın sürdürülebilirliğini destekleyen yöntemlerle, üreticinin emeği ve insan hakları gözetilerek yetiştirildiğini göstermektedir. Sertifikasyon programına dahil olan üreticilerin üretim süreci, sosyal, ekonomik ve çevresel uygunlukları bağımsız denetçiler tarafından düzenli olarak denetlenmektedir. Ayrıca tarımsal eğitimlerle sistemin devamlılığı sağlanmaktadır. Sertifikasyon ile ormansızlaşmayla mücadele ve karbon depolamasını artıran arazi yönetimi yöntemleri desteklenmektedir.

Anadolu Lezzetleri Projemiz

Şirketimiz Anadolu coğrafyasındaki toprak zenginliğinin korunması için kaybolma tehdidi altındaki geleneksel tohumlarımıza sahip çıkmakta ve tarımda geleneksel tohumların kullanımını ve yeni nesillere ulaştırılmasını desteklemektedir. Bu kapsamda Türkiye'nin 7 bölgesinde bulunan 25 yöreye ait yerli tohumlardan üretilen, yöresel veya kültürel özellikleriyle ayrışan 55 adet ürünümüzü 198 mağazamızda, müşterilerimize sunuyoruz.

Proje dahilinde hibrit olmayan, genetiği bozulmamış ve değişime uğramamış tohum kategorisindeki Amik Ovası Karakılçık Buğdayı, Amik Ovası Karakılçık Köftelik Bulgur, Amik Ovası Karakılçık Pilavlık Bulgur, Kastamonu Siyez Bulguru gibi ürünleri tüketicilerle buluşturuyoruz. 2022 yılında ayrıca Ağın Leblebisi ve Kastamonu Siyez Unu'nu da proje kapsamına dahil ettik.

2022 yılında Çam Kozalak Reçeli ürünlerimizle alanında dünyanın en itibarlı ödül organizasyonları arasında bulunan **Uluslararası Özgün Markalı Ürünler** yarışmasında **Mükemmellik Ödülü'nü** (Private Label Manufacturers Association - PLMA) kazandık.

Ormansızlaşmayla Mücadelemiz

Ormansızlaşma, iklim değişikliğiyle mücadelede en büyük tehditler arasında yer almaktadır. Ormansızlaşmayla mücadeleyi odak noktamıza alarak, o operasyonlarımızda dijitalleşmeyi tercih ederek kullanılan kağıt miktarını azaltıyor, ormanlık alanların yeniden ağaçlandırılması için çeşitli kampanyalar ve projeler gerçekleştiriyor ve biyoçeşitliliği koruyoruz. Ormanlık alanların yenilenmesi ve ağaçlandırılması için, **Ege Orman Vakfı'nın** kendi ürettiği zeytinleri raflarımızda müşterilerimize sunarak bu ürünlerin satışından elde ettiğimiz gelir ile fidan bağışlarında bulunuyoruz. Ormansızlaşma ile mücadelemiz kapsamında 15 yılda 576.395 adet fidan dikimine katkıda bulduk. Ayrıca her bir kilogram zeytin satışına karşılık 1 fidan dikilmesine katkıda bulunuyoruz. Migros Up projesi kapsamında Ecording şirketi iş birliğinde, Migros Toptan müşterilerimiz ile birlikte sene içerisinde **8.450 fidan topu** attık.

Ormansızlaşmayla mücadele kapsamında, satışıımızdaki kakao, palm ve soya yağı içeren ürünlerin sertifikasyon oranlarını takip ediyoruz. 2022 yılında satışıımızdaki **kakaolu ürünlerin %17'si, palm yağlı ürünlerin %28'i, soya yağlı ürünlerin %15'i sürdürülebilirlik sertifikası** bulunmaktadır.

YERLİ TOHUM

25 YÖREYE AİT YERLİ TOHumlardan Üretilen,
YÖRESEL VEYA KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİYLE
AYRIŞAN 55 ADET ÜRÜNÜMÜZÜ 198
MAĞAZAMIZDA, MÜŞTERİLERİMİZE SUNUYORUZ.

Sürdürülebilir Tarım ve Biyoçeşitlilik

Kağıt Kullanımını Azaltma Çalışmalarımız

Atık kağıt miktarımızı azaltarak ve geri dönüştürülebilir veya geri dönüştürülmüş sertifikalı malzeme kullanımımızı artırarak ormansızlaşmayla mücadeleyi hedefliyoruz. Bu hedefimiz doğrultusunda; Genel müdürlüğümüzde fotokopi kağıtları için sürdürülebilir kaynaklardan üretilmiş, sertifikalı ürünler tercih edilmektedir. Ayrıca, fotokopi makinelerinin gereğinden fazla kullanılmasının önüne geçmek amacıyla, makinelerimizin yalnızca çalışanlarımızın kimlik kartıyla çalışması sağlanmaktadır.

- Mağazalarımızda operasyonel yönetim süreçlerinde kullanılan rapor, analiz, belge ve envanter kaydı gibi kağıt kullanımı gerektiren iş kalemlerini dijital ortamda takip ederek 2022 yılında 112 ton daha az kağıt harcanmasını sağladık.
- Mağaza kasalarında alışveriş sonrası yazar kasa fişinin kopyasını elektronik ortamda muhafaza eden yeni nesil kasa sistemi ile 2022 yılında 183 milyon metro rulo kağıdın kullanımı önlenerek 807 ton tasarruf sağlandı.
- Sanal Market ürün teslimatlarında siparişler teslimat formunun elektronik ortama taşınmasıyla 90 ton kağıt tasarrufu sağladık. Ayrıca Sanal Market siparişlerinde fiş gönderimini kaldırarak bilgi fişi ve fatura görüntüsünü dijitalleştirdik böylece 29 ton kağıt tasarrufu sağladık.

- Operasyonlarımızda kullanılan etiket, kağıt, kartvizit, koli, kasa rulosundaki kağıtların 793 tonu endüstriyel amaçlı ormanlardan elde edilen sertifikalı kağıt (Forest Stewardship Council- FSC) olup, 505 tonu geri dönüştürülmüş kağıttan sağlanmıştır.
- Mağazalarımız kullanılan afiş ve duyurulara ait kullanılan kağıtların 1.278 tonu geri dönüşüme kazandırılmıştır.
- Genel Müdürlük misafir kartlarının dijital dönüşümüyle, 2022 yılında kağıt kullanımı proje öncesi döneme göre %75 azaltılmıştır.
- Panoromik ,Turuncu Dergi, eğitim materyalleri gibi şirket içi yayınlar dijital ortama taşınarak kağıt kullanımı sıfırlanmıştır.
- Basılı kampanya kitapçıklarımızı minimum seviyeye indirdik ve tamamında (250 ton) geri dönüştürülmüş kağıt kullanılmıştır.
- Müşterilerimiz [www. money.com.tr](http://www.money.com.tr) web sitesinden kağıt Money Kart formuna ihtiyaç duymadan başvurularını gerçekleştirmesiyle 30 ton kağıdın kullanılmasının önüne geçtik.
- Geri dönüşüme gönderdiğimiz kağıt, karton ve ahşaplar sayesinde 295.634 ağacın kurtarılmasını sağladık.

ORMANSIZLAŞMAYLA MÜCADELE

ATIK KAĞIT MİKTARIMIZI AZALTARAK VE GERİ DÖNÜŞTÜRÜLEBİLEN VEYA GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ SERTİFİKALI MALZEME KULLANIMIMIZI ARTIRARAK ORMANSIZLAŞMAYLA MÜCADELEYİ HEDEFLİYORUZ.